

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lukianu Hapanta

Zwinger, Jakob

Basileæ, [1619]

De luctu

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1415](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1415)

lis affliguntur, astantibus parvicibus & propinquis, & vii persequerentis adhorantibus. C Minos Iouis filius legū scriptor.] Minos quondam Crete præfuit. Hunc post mortē ob iustitiam suam Poëta apud inferos ius dicere sinxerunt. At Cretenfer, ut quos civilitate & moribus erudit, ad Iovem tanquā præceptorem itasse memorant, in Ida monte speluncam ostendentes, atque illi in novum annum consueſſe, nec non didicisse quæ ad Rempubl. inſtituendam vtilia forent. Meminit huius Homerus Odyſ. 11. & Maximus Tyrius.

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ.

DELUCTU

Eraſmo Roterodamo interprete.

Εἶον γὰρ παρα
 τυρεῖν τὰ ἑαυτοῦ
 ποικίλιν ἐν τοῖς
 πένθεσι γινώ-

μῆα ἢ λυγρόμῆα, καὶ τὰ ἑαυτοῦ
 παραμυθεμένων ἀθήσων ἀν-
 τὸς αὐτοῖς λυγρόμῆα. ἢ ὡς ἀφ' ὅ-
 ρησιν ἀγνοῦσιν τὰ συμβαίνοντα
 σφίσι τὴν αὐτοῖς οἰδύρομαι
 νοῖ ἢ κλένοις, ἔσθ' ἀνδρόντων.
 ἢ μὰ τὴν Πλάτωνα ἢ Περσέφον-
 νην, κατ' ἑκάστης ἀμφοῖν ἑ-
 φῶς, ἔτ' ἢ ποικίλιν τὰ πάντα, καὶ
 ἀντιπροσέξια, ἔτ' ἢ τὴν ἀντιπρό-
 ἠδία ἢ βελτίω τοῖς παῖσιν, νό-
 μοι καὶ ἀσυνθέτῃ τῶν ἀντιπ-
 ἠπρῶτων. ἔπειθ' ἀρ' τοῖνυ
 ἐκδοῦναι τις, ἔτω ποῖσιν. μάλ-
 λον δ' ἀπὸ τῆρον ἀπὲρ βέλο-
 μα, ἄς τις ἀπὸ αὐτῶν ἔσθ'.

μάτῃ

Peræprecium
 a sanè fuerit
 obseruare ea
 quæ in luctu

vulgo tum dicatur, ut fiant :
 item quæ dicantur ab ijs, qui
 eos consolantur scilicet :
 quamq̃ non ferenda putent
 lugentes ea quæ acciderunt,
 & subyipsis, & ijs quos flent,
 cum haudquaquam perno-
 uerint, malane sint ista, ac do-
 lenda, an contra iucundio-
 ra melioraq̃ ijs, quibus acci-
 dunt: sed ex more & consue-
 tudine dolorem accersunt:
 Itaq̃ cum mortuus fuerit ali-
 quis, faciunt ad huc modum.
 Quin prius volo tibi nar-
 rare quas habeant de mor-

te i-

γάτο δόξας ἔχουσιν. ὅτω γὰρ ἔ-
 σωσαν ἑσθ' ἄν, οὐ γινώσκουσιν
 τὰ περὶ τὰ πάντα ἐπιγινώσκουσιν.
 οὐδ' ἔστι δὴ νόσος ὅμοια ὅς
 ἰδιότης οἱ ἑσθ' ἰδιότης. Ο-
 μῆρος τὴν ἰδιότητα, ἢ τὴν ἀλ-
 λους μυθοποιῶν περὶ τέτων
 παρόμοιοι καὶ νόμος θείων
 τῶν ποιησιν αὐτῶν, τόσων τινὰ
 ἐστὶν ἢ βασιλεὺς Ἀλλήλων ἰσχυ-
 ρασι, ἀλλὰ αὐτῶν ἢ ποδωχόρον
 ἔστω ἔν, καὶ ἰσοφύτων καὶ ἀνύ-
 λω, ἢ οὐδ' ὅπως αὐτοῖς φη-
 σὶν δὴ δουλοῦντα πρὸς τὸ ἢ ἰσ-
 χυρῶν ἢ ἐνύτων ἰσχυρῶν. Βα-
 σιλεῶν δὲ ἢ χάσματι ὁ δὲ ἐλ-
 φὸν ἢ Διὸς, Πλάτωνος ἰσχυ-
 ρῶν (ὡς μοι ἢ τὰ τοιαῦτα
 θανόντις ἔστιν) ὅσα τὸ πλε-
 ῖον τῶν νεκρῶν, τῆν περὶ γο-
 ῦντα ἰσχυρῶν. ἔστω δὲ τὸν
 Πλάτωνος, τῶν παρ' αὐτῶν πο-
 διτῶν, ἢ ἢ κατὰ βίον κατὰ
 εἰσάδη ἢ τῶν. ἰσχυρῶν
 ἢ δὲ αὐτῶν ἄρχων ἢ ἀθανάτων
 τῶν κατὰ ἐξάφρον ἢ αὐτῶν,
 καὶ παραπάνω κατέχων
 εἰσοδῶν ἀφύτων, ἢ ὅτι τὸ πα-
 ράπαντος ἀνόδου ἢ ἰσχυρῶν,
 Quos ubi demissos receperit, arreptos vinculis ineffugibilis
 bui coërcet, & nulli prorsus permittens ut ad superos redeat,

te ipsa opiniones. Sic enim
 palam fiet quã gratiã super-
 uacanea ista moliantur. Vul-
 gi quidem hominũ multiu-
 do,^b quos sapientes isti vocat
 idiotas,^c Homero, Hesiodo,
 reliquisq; fabularum aucto-
 ribus super his fidem haben-
 tes,^d & illorũ poetim pro lege
 ducetes, locũ quendam sub-
 ter terrã profundam esse pu-
 tant, quem^d Tartarum vo-
 cant. Eum existimant ma-
 gnum & spaciosum esse, cali-
 ginosum atq; opacum, qui ta-
 me istis haud scio quo pacto
 illustrari videtur, quò singu-
 la quæ illic sunt introspectiãt.
^e Tum regnare in hoc specu
 Iouis fratẽ, cui nomen Plu-
 toni, ut mihi retulit quidam
 harum rerũ mirè peritus: ob
 id eo vocabulo honestatum,
 quòd mortuorũ copia diues
 esset. Porro Plutoni hunc
 inferorũ temp. & manũ vi-
 tam constituissẽ in hanc for-
 mã. Nam sorte obiigisse huic
 ut vita defunctis imperaret,
 præter

πωλὸν ἐξ ἅπαντες τοῦ ἀπὸν
 πάντων ὀρίων, ἐνὶ μεγίσταις
 αἰτίας· περὶ ἑρῆδης δὲ πλὴν χλω-
 ρον αὐτὸ πώλομοις μεγάλοις
 τι καὶ φοβεροῖς, καὶ ἐκ μόνων τῶν
 ὀνομάτων· Κωνυβοὶ γὰρ καὶ Πυρ-
 ρεφλεγίθουσαν, καὶ τὰ τοιαῦτα
 ἐκκλησίαι. τὸ δὲ μέγιστον ἢ Ἀ-
 χερσοῖα λίμνη πρὸ κελύων, πρὸ
 τῆς λιχομίνης τῶν ἀπαντῶν-
 τας, πλὴν ἐν ἐνὶ ἀφελύσσου καὶ πρὸ
 φελθέρων ἄνων τῶν πορθύων· βα-
 θεῖα τε γὰρ περὶ αἰῶν τῶν ποσὶ
 καὶ ἀφελύσσου ποσὶ, καὶ ὄλων,
 ἐκ αὐτῶν ἐν τῶν ἀφελύσσου δὲ τὰ
 νεκρὰ τῶν ὀρίων. πρὸς δὲ
 ἐν τῇ τῆς λιθοδόφου, καὶ πύλλου-
 ση ἀδαμαντίνῃ, ἀδαμαντίνης
 τὸ βασιλικὸν Αἰακὸς οὖν, πλὴν
 φρὸν ἄντιπυραμμένον· καὶ
 περὶ αὐτῶν ἐνὸν τριπέφαλος,
 μάλα κάρχαρον, τὸς μὲν ἀφι-
 κνεμένους φιλίον τι καὶ ἔρυ-
 νικὸν πεσθλίπων, τὸς δὲ
 περὶ ὄντας ἀφελύσσου ἢ
 ναυτῶν, καὶ τῶν χλωμάτων
 ἀδαμαντίνων· περὶ αὐτῶν ἐν-
 τας δὲ πλὴν λίμνω ἐς τὸ ἔ-
 σω, λαμῶν ἢ ποσὶ χλωμάτων
 γας, τῶν ἀφελύσσου κατὰ φων-
 ἰνῶν, εὐς ἐξείπῃ πρὸ τῶν ἰνῶν

præterquam admodum paucis
 ex vniuerso auro, idque grauif-
 simis de causis. Interluitur
 autem regio illius fluminis
 magnis, et horrendis, vel son-
 lo nomine.^h Siquidem Coccy-
 ti,ⁱ Phlegethotes atque huius-
 modi vocabulis appellatur.
 Quodque est grauissimum,
 præiacet^k Acheronica pal-
 us, quæ prima excipit ob-
 uios, quã nõ possis neque trans-
 mittere neque transire sine ve-
 ctore: nam et profundior est
 quàm ut pedibus transiri pos-
 sit, et spaciosior quàm ut tra-
 nari queat. In summa, huius-
 modi est, ut nec auium mas-
 nes possint eam transuolare.
 In ipso verò descensu portæ
 que, quæ quidem est adaman-
 tina, ^l Aacus est regis pa-
 truelis, cui madata est custo-
 dia: iuxtaque hunc^m canis tri-
 ceptus, seuus admodum. Is ad-
 uenientes satis amicè paca-
 teque intuetur: cæterum si quis
 conetur aufugere, latrat, ter-
 ritusque in specum redigit.
 Iam qui transmissa palude
 ingressi sunt, eos excipit prætium ingens,ⁿ asphodelo con-
 situm,

τῷ, καὶ ποτὸν μήμης πο-
 λήμιον, λήθης γοῦν δὲ τῶν
 το ἀνδράσων. ταῦτα δὲ ἀ-
 μίλα διηγύσαντο τοῖς πά-
 λαι κλέθρον ἀφιγμένοι, Ἀλ-
 κησίς τε καὶ Πρωτεσίλαος,
 οἱ Θεσάλιοι, καὶ Θησεύς ὁ
 τοῦ Αἰγέως, καὶ ὁ τοῦ Ομή-
 ρου Οδυσσεύς, μάλα σιμνοὶ,
 καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἰ-
 μοὶ δονῆν, οὐ πτόντων τῆς
 πύλης· οὐ γὰρ ἀνέμινυλ-
 το αὐτῶν. ὁ μὲν οὖν Πλού-
 τωρ, ὡς κλένοι ἔφασαν,
 καὶ ἡ Περσεφόνη διακείνον-
 οἱ, καὶ πῶ τῶν ὄλων δια-
 ποτεῖαν ἔχουσιν ἑπορεύσοι δὲ
 αὐτοῖς, καὶ πῶ ἀρχὴν σω-
 εθῶν ἀπλοῖσιν, ὅχλῳ πο-
 λος, Βενυόον τε καὶ σωνοῖ,
 καὶ φόδοι, καὶ ὁ Ερμῆς. οὗτῳ
 μὲν γὰρ ἐκ αἰε συμπαρόν.
 ὑπαρχοὶ δὲ, καὶ σαράποα
 καὶ Δικασαὶ λέδωττα δύο,
 Μινός τε καὶ Ραδάμαν-
 θης, Κρότων ὄντων, καὶ ἦοι
 τοῦ Διός. οὗτοι δὲ τὸν μὲν ἀγα-
 θῶν τῶν ἀνθρώπων, καὶ δικαιοῦς,
 καὶ ἰατῶν ἀρετῶν βιβιωκότας,
 ἰταδῶν σωμνωδοῖσιν πο-
 αε ἰστοὶ νῆοι, qui cū virtute vitam peregissent, ubi iam mul-

situm, ac fluius memoriae
 hostis: eoque Labe nomen est
 inditum. Nam haec videlicet
 praesens illis mortalibus
 narrarunt, qui illinc redie-
 rant, nempe Alcestis et
 Proteus, Thesalus et
 Aegaeo prognatus, et Homer-
 icus Ulysses, testes ad-
 modum graues, dignique qui-
 bus habeatur fides, qui mi-
 hi non videntur e fonte illo
 bibisse, alioqui non memi-
 nissent horum. Itaque Plu-
 to et Proserpina, ut aie-
 bant illi, Remplicam ad-
 ministrant, rerumque omnium
 dominatum obtinent. Sed
 inserviunt his et in admini-
 strando principatu adiun-
 guntur, ac Mercurius: quan-
 quam is sane non adest
 perpetuo. Praefecti autem
 et satrapae et iudices se-
 dent duo, Minos et Rha-
 damanthus, uterque Cre-
 tensis, uterque Iouis fi-
 lius. Atque hi quidem bonos

D d   ticol.

νοί, καθάπερ ἄς ἀρκίαν τις
 εὐὰ, ἠέμπουσιν ἐς τὸ ἡλύ-
 σιον πείλορ, ὧ ἀείσο βίω
 σωτασομήους. ἄρ ἢ τις
 τῶν πονηρῶν λαβῶσι, τῶς
 Βεννύσι παραδόντων, ἐς τὸν
 τῶν ἀσπιδῶν χάρον ἐκπέμπε-
 σί, κατὰ λόγον τῆς ἀδικίας
 λολαδοῦσόμενοι. ἔνθα δὲ
 τί τῶν λακῶν οὐ πάσχοσι,
 σπιδνοῦμφοί τε καὶ λαύμι-
 νοί, καὶ ἄπο γυπῶν ἰδιό-
 μφοί, καὶ τροχῶ συμφορέμε-
 νοί, καὶ λιθους ἀνακυλίον-
 τες; ὁ μὲν γὰρ τέντανθ' ἐπ'
 εὐατῆ τῆ λίμνῃ εὐτόδ' ἐσηκε,
 λιנדλιωῶν ἐπὶ τῷ Δίφους
 ὁ λακοδαίμων ἀφθανῆν.
 οἱ δὲ τοῦ μεσοβίου, ποιοί
 ὄντων οὗτοι ἐν ὧν λαμῶνι
 πλανοῦνται, ἀνα τῶν σωμά-
 των, σικαί γυρόμφοί, καὶ ὑ-
 πὸ τῆ ἀφῆ, καθάπερ λαπ-
 ῶδς, ἀφανισέμφοί. κρέπον-
 ται δὲ ἄρα τοῖς παρ' ἡμῶν
 χοῦς, καὶ τοῖς καθαρῖσο
 μένοις ἐπὶ τῶν τάφων, ὡς
 εἰ ὧ μὴ εἴη καταλαμῆ-
 νῶν ἄτερ γῆς φίλθ' ἢ συγγ-
 νῆς, ἄσιτ' οὐτ' ἄνεκός,
 καὶ

in collesli fuerint velut
 in coloniam quandam, e-
 mittuntur in campum Elys-
 sium, vitam optimam ini-
 bi victuros. Quod si
 malos aliquos ceperint, hos
 Furijs traditos, in impio-
 rum locum eijciunt, pro
 ratione malefactorum pun-
 niendos. Quo quidem
 in loco quid tandem ma-
 li non patiuntur? tor-
 ti, exusti, a vulturibus ar-
 rosi, rota circumacti, sa-
 xa sursum voluentes. Nam
 Tantalus ipse ad palu-
 dem stat, in periculum
 adductus ne sui moriatur
 infelix. Rursum alij me-
 diocris vitæ (sunt autem
 hi complures) vagantur
 in prato sine corporibus
 iam umbræ facti, & ad ta-
 ctum ceu fumus evanesce-
 tes. Aluntur autem vide-
 licet nostris libationibus,
 inferijsquæ, quæ sepul-
 chris inferuntur: adeo vel
 si cui nullus sit in terra re-
 liquus amicus aut cognat-
 us, hic mortuus, ieiunus

καὶ λιμῶντων, ἐν αὐτοῖς πο-
 λιτάται. ταῦτα οὐτως ἐλο-
 ρῶς περιλήλυθε τοὺς πολ-
 λούς, ὡς ἐπαλάμ τις ἐπ-
 θάνη τῶν οἰκέων, πρῶτα
 πρὸ φέρουσαν ὀβολόν, ἐς τὸ
 εἶμα καταθήκαρ αὐτῶ, μι-
 ὄδον τῶ πορθμῆ τῆς ναυτι-
 λίας γνησόμενον. οὐ πρότε-
 ρον ἐξέτασαντο, ὅποιον
 τὸ νόμισμα νομίζεται, καὶ
 ἔσχετο παρὰ τοῖς λάτῳ,
 καὶ ἂ δωάται παρ' ἐκεί-
 νοις, Ἀλικός, ἢ Μακεδονί-
 κός, ἢ Αἰγινῶ ὀβολός. οὐδ'
 ὄτι ποδὲ λάπιον ἴω, μὴ ἐ-
 λην τὰ πορθμῆα, κατα-
 βαλέειν οὕτω γὰρ ἄν, οὐ πα-
 ραδειξάμενος τῶ πορθμῆος,
 ἀναπομπίμοι πάλιν ἐς τὸν
 βίον ἀφικνοῦντο. μετὰ ταῦ-
 τα δ', πέσαντες αὐτοὺς, ὡς
 ἐξικανῆς τῆς λάτῳ λίμνης
 λουτροῦ εἶν τοῖς ἐκεί, καὶ μύ-
 ρα τῶ λανίσθ χρίσαντες
 τὸ σῆμα, πῶς δισσοδίαν ἢ
 ἢν βιασόμενον, καὶ εὐφραν-
 σαντο τοῖς ἁράοις ἀνθε-
 σι, πῆτιθεται, λαμπρῶς
 ἀμφέσσαντο, ἵνα μὴ ῥιγῶν
 ἄλγονότι παρὰ τῶ ὀδόν,

ac famelicus inter illos vera-
 saur. Hæc usque adeo va-
 lidè vulgi animos peruasæ-
 runt, ut simulatque fami-
 liaris quispiam moriuus fue-
 rit, primùm obolum illi
 in os imponant, traiectio-
 nis mercedem, quam^u ve-
 flori daturus sit: nec illud
 priùs expendunt, cuiusmo-
 di nomisma legitimum sit
 ambuletiq; apud inferos,
 & apud illos valeat, At-
 ticus, an Macedonicus, an
 Aeginensis obolus. At ne
 id quidem cogitant, mul-
 tò satius esse non posse
 nautulum reddere: sic enim
 fiat, ut non recipiente por-
 titore, postliminio redeant
 in vitam. * Post hæc los-
 tos eos, perinde quasi tar-
 tarea palus non satis sit
 idonea lauandis his qui il-
 lic degunt, & vnguentis
 optimis Y vncto corpore,
 iamque victa graueolentia,
 tum coronatos pulcher-
 rimis floribus proponunt
 splendide vestitos, ne vi-
 delicet algeant per viam,
 Dd 2 νέπε

μηδὲ γυμνοὶ βλέποντο ἔν
 Κερβεῶ. οἰμωγὰ δὲ ἐπὶ τό-
 τοις, καὶ λακυντὸς γυναικῶν,
 καὶ παρὰ πάντων δάκρυα,
 καὶ εἶνα τυπλόμην, καὶ σπασ-
 ραλλομένη λόμην, τὴν φοι-
 νισσάμεναι παρειαί. καὶ πον-
 καὶ ἰδὸν καταρρέγουται,
 καὶ ἰόντι ἐπὶ τῇ λιπαρῇ
 πᾶσονται. καὶ οἱ ἰόντων
 οἰκνότεροι τοῦ νεκροῦ· οἱ
 μὲν γὰρ χαμῶδον λυγυροῦ-
 ται πομπῆς, καὶ τὰς λι-
 παρὰς ἀράλλουσι πῆς τὸ
 ἔλαφον· ὁ δὲ εὐσχημῶν καὶ
 καλῶς, καὶ κατὰ ἴκρυθον-
 κλῶν ἐσφρανομένον, ὃ ψη-
 λὸς πρόκεται, καὶ μετέω-
 ρον, ὡσπερ ἰς πομπὴν λι-
 κοσμικῆν. εἴθ' ἢ μήτηρ,
 καὶ νῦν Διὶ ὁ πατὴρ ἰνὸν μὲν
 σωρτῶν συγγενῶν περὶ θῶρον,
 καὶ περιχθὲς αὐτῶν (πῆς
 κείδω γάρ τις νῦν, καὶ κα-
 λῶς, ἵνα καὶ ἀκμαστότερον ἰνὸν
 αὐτῶν τὸ βῆμα ἦ) φωνὰς
 ἀποκρίτους καὶ ματαίας ἀ-
 φῆσαι, πῆς ἂς ὁ νεκρὸς αὐ-
 τὸς ἀρκεῖναι ἄρ, εἰ λά-
 βοι φωνῶν. φάσει γὰρ ὁ πα-
 τὴρ,

nēve nudi conspiciantur à
 Cerbero. ⁊ Accedunt ad
 hac mulierum eiulatus,
 omnium cerē lachrymæ,
 pectorum planctus, co-
 mæ dilaniatio, genarum
 eruentatio. Alys autem
 ⁊ vestis discepiunt ⁊
 pulvis capiti inspergitur,
 adeò ut viuentes misera-
 biliores sint mortuo. Nam
 illi humi volutantur se-
 penumerò, ⁊ capita so-
 lo allidunt : hic verò de-
 corus ac formosus ac di-
 ligentissimè coronatus sub-
 limis propositus est, ⁊ ex-
 celsus, velut ad pompam
 adornatus. Deinde ma-
 ter, atque adeò pater quo-
 que ex medijs cognatis pro-
 gressus, ac mortuo circum-
 fusus, (nam finge iuue-
 nem aliquem ac formosum
 propositum esse, quo ma-
 gis in hunc competat actio
 fabulæ) absurdas ac stul-
 tas voces emittit, ad quas
 mortuus ipse responsurus
 sit, si contingat vocem re-
 cipere. A At enim pa-
 ter flebis

κέρ, γὰρ ὅσον τι φθιγρόμην, κ)
 π. ρατέων ἕκαστον τ' ὀνομά-
 τουν τέκνον ἢ ἴδισον, οἶχη μοι,
 κ) τέθνηκας, κ) πῶ ὄρας ἀνιρ-
 πάδης, μόνον ἐνέ, ἐτι τὸν
 ἄθλιον καταλιπὼν, ὃ γαμή-
 σας, ὃ παιδοποιήσάμην, ὃ
 στρατωσάμην, ὃ γεωργήσας,
 ἐν εἰς γῆρας ἰλθὼν, ὃ λαομά-
 σον μάχην, ὃ δ' ἔραοδήσον τέκ-
 νον, ὃ δ' ἐν συμποσίῳ μετὰ
 τῶν ἡλικιωτῶν μεθύσῃον.
 ταῦτα δέ, κ) τὰ λοιπὰ φή-
 σαι, οἷόςμην, τὸν ἦδον δέ-
 δοκα μὲν ἐτι τότῳ, κ) ἐπιθυ-
 μῆν, κ) μετὰ πῶν τελευτήσω,
 ὃ δ' αὖ ἀδοκῆ μετέλαρον αὐτῶν.
 καὶ ὅτι ταῦτα φημί, πόσι
 ἢ κ) ἴππῃς, κ) παλαιάκι-
 δας, οἱ δέ κ) οἰμόχους ἐπι-
 κατῆφαξαν, κ) ἰδιώτα, κ)
 τὸ ἄλλον λῶσμον συγκα-
 τέφριξαν, ἢ συγκατέρων
 ξαμῶς χηλωμῆσις ἐκῆ, κ) ἄ-
 πολαύθουσι αὐτῶν κῆρας,
 ὃ δ' οὐδ' ἀπὸ πρῶτον ὃ πρῶ-
 θῶν οὐτωςί πάντα ταῦ-
 τα, ὃ πόσα εἶρημι, κ) ἐτι τού-
 των πλείονα, οὐτε τοῦ πα-
 θῆος ἔννεα παρὰ δῶν ἔοικον

ter, flebili quadam voce ver-
 bum unumquodq̄ producens
 in longum : Fili iucundissi-
 me, peristi mihi, mortuus es,
 ante diem præreptus es, me
 super hæc misero solo reli-
 cto. Non duxisti uxorem,
 non parásti liberos, non mi-
 litásti, non coluisti agros,
 non ad senectam perueni-
 sti. Non comesaberis post-
 hac, non amabis, fili, neque
 cum æqualibus in compota-
 tione inebriaberis. Porrò
 hæc atque id genus alia dic-
 eet, quasi putet filium ad-
 huc rebus his egere post obi-
 tum, ac desiderare quidem,
 verùm potiri non posse. Sed
 quid hæc loquor? Quode-
 nim sunt qui equos ac concus-
 binas, rursum alij qui pincera-
 nas etiam in funere macula-
 runt, qui vestem, B reli-
 quumq̄ mundum pariter in-
 rogam iniectum exusserunt,
 aut unà cum cadavere se-
 pelièrunt: perinde quasi il-
 lic sit usus, et apud in-
 feros fruiturus? At senex iste
 luctum agens, C hæc omnia, atq̄ his etiam plura quæ dicit,

(οἶδ' ἔφ' οὐκ ἀκούσῃς) οὐδ' ἄρ' ἄρ' μάλλον ἐμοῦσιν ἔτι
 Στυφίῳ, οὔτε μὲν αὐτοῦ
 φρονεῖν ἔφ' οὔτω, καὶ γινώ-
 σκειν, ἰκανὸν μὲν, καὶ ἀνδρὶ τῆς
 βουῆς. οὐδέ τις ἔφ' ἀλλὰ πῶς ἑαυτὸν
 λέγεται βοῶν, λοιπὸν οὐδ' ἔτι,
 αὐτῶν τῶν παρόντων ἔνικα
 ταῦτα λεγέμεν, οὐδ' ὅτι πε-
 ποθεῖν αὐτῷ ὁ πᾶς ἀλόγα,
 οὐδ' ὅποι λεχθήσκει, μᾶλλον
 ἢ οὔτε τὸν βίον αὐτοῦ ἐξ-
 τάσαντα, ὁποῖός ἐστιν, οὐδ' ἔφ'
 ἄρ' πῶς ἐξ αὐτοῦ μετασσειν,
 ὡς τι τῶν θανόντων ἐδυσχε-
 ραντο. ἔπειθ' ἄρ' οὐρ πῶς
 αὐτὸν ὁ πᾶς, παρατησά-
 μιν, τὸν Αἰκλόν καὶ τὸν
 Αἰδωνία, πῶς ὄλιγον τοῦ
 σομίου ὑπεκρύψα, καὶ τὸν
 πατέρα παῦσαι ματαίωσιν
 τα, ὃ καπὸ δαιμον ἀνθρώ-
 πῳ, τί ἕκρας; τί δέ μοι
 παρέχας πράγματα; παῦσαι
 τῆσιν ἔφ' πῶς ἑομῶν, καὶ τὸ
 πρόσθετον ἐξήπιποδῆς ἀμύσε-
 σιν. τί μοι τοιοῦτον, καὶ ἄ-
 θλιον ἀπκαλῆς καὶ δύσμο-
 ρον, πολὺ ἑν βελτίω, καὶ μα-
 καριώτερον γυναικῶν;
 ἔσφορτον, qui iam sum te è multo tum melior, tum felicior?

neq; filij causa iactare vide-
 tur, ut quem sciat non audi-
 turum, etiam si Stentore cla-
 more vincat: neq; rursus sua
 ipsius gratia. Satis enim erat
 illi, cogitare & cognoscere
 vel sine voce. Nihil enim
 opus est ut quis apud sese
 clamat. Superest igitur ut
 ad hunc modum deliret ob
 eos qui adsunt, cum nesciat nes-
 que quid acciderit ipsi filio,
 neq; quò concesserit, imò
 cum ne suam quidem ipsius
 vitā cuiusmodi sit, perpen-
 derit. Neque enim aliqui
 ceu rem acerbam grauites
 ferret, illum ex hac vita de-
 migrasse. Filius igitur huic
 ita responderit, exorato Aea-
 co atque Orco, quò liceat
 tantisper è specu proferre ca-
 put, dum patrem insanien-
 tem compefcant: D Homo
 infelix, quid clamas? Quid
 mihi molestus es? Desine
 vellicare comam, ac vul-
 tus etiam cutem lacerare.
 Cur mihi conuicium fa-
 cis, ac miserum appellas, &

ἢ τί τοι δεινὸν πάσχειν δονῶ;
 ἢ διότι μὴ τοιοῦτοί γε γέρων ἐ-
 γγρόμιεν, οἷ' ἄσ' ἄσ', φαλα-
 κρὸς ἢ ἢ πλὴν λιπαρὸν πλὴν
 δὲ ὄψιν ἐρῶντι δωμῶ' ἔ-
 φος, καὶ τὰ γόνατα καθὼς
 καὶ ὄλ' ἴαο ἴαο γόνου ἔ-
 θρὸς, πολλὰς προιαχάσας καὶ
 ὄλυμπιάδας ἀναπλήσας, καὶ
 τὰ τελευτᾶα δὴ ταῦτα πα-
 ραπαύω, ἐπὶ τούτων μαρ-
 τύρων; ἢ μήτ' αὖ, τί τοι
 χεῖρον εἶναι δοκεῖ περὶ τὸν
 βίον, οὐ μὴκέτι μεθ' ἔσομαι,
 ἢ τὸς πόδους ἐρεῖν δακνόν.
 τι, καὶ τὰ δάπνα, καὶ ὄλητα,
 καὶ Ἀφροδίσια; καὶ δέδισας,
 μὴ τούτων ἐνδὲς γγρόμιεν
 ἔ- ἀπόλωμαι; οὐκ ἐννοῶς
 δ', ὅτι τὸ μὴ διψῆν ποτὸν
 ἄπλιον τῷ πῶν, καὶ τὸ
 μὴ πῶν τῷ φαγεῖν, καὶ τὸ
 μὴ εἶχον τῷ ἀμπεχόνος
 ἠπορεῖν; φέρε τοίνυν, ἐ-
 πεδὴ ἴοικας ἀγροῖν, διδά-
 ξωμά σι θρωῖν ἀνηθέσ-
 ρον. καὶ δὴ ἀναλαδῶν ἐξ
 ἠπαρχῆς, βία, τένον ἀθλιον,
 ἐκέτι διψήσας, ἐκέτι πῶν ἴ-
 φας, ἢ εἰ γήσας, οἷ' ἔν μοι
 λακός' α-

Aut quid acerbi mihi pu-
 tas accidisse? An quia non
 sim factus senex talis, quas
 lis es tu, capite caluo, fa-
 cie rugosa, incuruus gea-
 nibus, segnis: in summa,
 iotus ætate putris, multa
 tis expletis triacadibus ἔ-
 Olympiadibus: E demum
 que ad istum modum delis-
 rans apud testes tam multa
 tos? O demens, quid tibi
 videtur in vita boni,
 quo posthac nō sinus positu-
 ri? Nimirum πότους, com-
 potationes, εσφύρας dicis, ac
 cænas, vēstlemque, ἔ- con-
 cubitus: cōque metuis, ne rem-
 rum harum inopia peream?
 F Non cogitas autem longē
 bellius esse, non sitire, quam
 bibere: non esurire, quam e-
 dere: non algere, quam ve-
 stibus abundare? Age igitur,
 quandoquidem igna-
 rus vidēris, docebo te luge-
 re verius: iamque denuō in-
 cepto luctu, clama, Fili mi-
 ser, non amplius sities, non
 amplius esuries, non am-
 plius algebis. Peristi mihi

ἡλιόδωμον, ἐκφυγὸν τὰς
 νόβους, οὐ πυρτόρον ἔτι δε-
 δῖως, οὐ πολέμιον, οὐ τυ-
 ραννον. οὐκ ἔστος σε ἀνιά-
 σῃ, οὐδὲ σπουδαία παρατρέ-
 ψῃ, οὐδὲ σπαθήσῃς ἐπὶ τοῦ-
 τῷ δῖς ἢ τῆς τῆς ἡμέρας.
 ὦ τῆς συμφορᾶς, οὐδὲ ἡσ-
 ταφρονυθία, γέρον γυφί-
 μῳ. οὐδὲ ὀχληρὸς ἔσθι,
 τοῖς νέοις βασιπέμῳ. ἄμ
 ταῦτα νέγυς, ὦ πάτερ, οὐκ
 οἶα πολὺ ἀνυθίστρα καὶ γε-
 λοιότιτρα ἐκέναν ἱερῶν, ἀπὸ
 ἔτρα, μὴ τὸδε σε ἀνιᾶ, καὶ ἡσ-
 νοῦ τὸν παρ' ἡμῶν ἴσθον, καὶ
 τὸ πολὺ σκότῳ. ἡἄτα δέ-
 λιας, μὴ ἴ ἀρπνιζῶ, ἡστας
 κλειδῆς ἐν τῷ μνήματι. καὶ
 δὲ πῆς ταῦτα λογιζέσθαι,
 ὅτι τῶν ὀφθαλμῶν ἡσστα-
 κήτων, ἢ καὶ τῶν Δία, ἡσγῶτων
 μὴ ὀλίγον, ἢ καὶ ἡσγῶτων
 ἡσγῶτων, ὅτι σκότῳ, ὅτι
 φῶς ὀρεῶν ἡσγῶτων. καὶ
 ταῦτα μὴ ἡσγῶτων, τί δὲ
 μὴ ἡσγῶτων ἡμῶν ὀνινοῖ,
 καὶ ἡ πῆς τὸν αὐτὸν αὐτῶν ἡσ-
 νοτυπία, καὶ ἡ τῶν ἡσγῶ-
 ρενδα: verum H eiulatus iste vester quid mihi confert aut
 quid ista pectorū ad tibi modos percussio? aut quid mulie-

infelix, qui morbos effu-
 geris, qui febrem iam non
 timeas, non hostem, non
 tyrannum. Non amor dis-
 cruciabit te, non auocabit
 coitus, neque huius rei cau-
 sa bis aut ter quotidie pers-
 des impensam. Heu calamita-
 tem: neque contemneris
 facilius senex, neque molestus
 eris iuuenibus, si quando cōs-
 piciaris. Hac si dixeris, pa-
 ter, annon putas te multò
 veriora, magisque ridicula
 dicturum, quàm ista quæ
 modo? G At vide ne il-
 lud te male habeat, dum nos
 Elem que apud nos est, ma-
 gnâq; cogitas caliginè: pro-
 inde metuis ne tibi præfo-
 cer, conclusus in monumen-
 to. Verum in his illud opor-
 tet perpendere, oculis putre-
 factis atq; aded exustis (si-
 quidem paulò post exurere
 me decreuistis) nihil opus e-
 rit nec ad tenebras, nec ad
 lumen inspiciendum. Atque
 ista fortassis vtcunque se-
 rum im-

ἡμῶν πρὶ τὸν θρόνον ἀμυγρία·
 τί δ' ὁ κτερ τ' τὰ φρον λιθῶ
 ἔσσαν αμύγρος; τί ἡμῶν δυνά-
 ται τὸν ἀκρατὸν ἐπιχέρον ἡ νο-
 μίστην λατράσαστον αὐτὸν πρὸς
 ἡμᾶς, καὶ μέγχι τοῦ Ἄδου δι-
 ξιδάει; τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν λα-
 ταισιν ἡμῶν καὶ αὐτῶν ὄραται, οἴ-
 μοι, ὡς τὸ μὲν νοσιμώτατον
 τῶν παρισκαασμῶν, ὁ
 λαπνὸς παραλατῶν, ἀνο ἄς
 τὸν οὐρανὸν οἴχεται, μηδὲν
 τι ἡμᾶς ὀνύσος τοῦς λατῶν. τὸ
 δὲ λατῶν πρόμωρον, ἡ λόνις,
 ἀγῶρον, ἐκτὸς ἂ μὴ πλῶ σπον-
 δῶν ἡμᾶς σιτάθει ωπισθῶν
 κατῆ. οὐχ οὐτως ἄσπορον,
 οὐδ' ἀκρῶν ἡ τοῦ Πλουτῶ-
 νος ἀρχῆ, οὐδ' ἐπιδήλοισ-
 πρὸ ἡμᾶς ὁ ἀσφόδελος, ἵνα
 παρ' ἡμῶν τὰ σιτία μετα-
 τινώμεθα. ὡς μοι νῦν πλῶ
 Τισφόνου, πάλαι δὲ ἐφ' οἷς
 ἰποῖατε καὶ ἐλέγχετε, παμμέ-
 γιστον ἰσθία ἀνακαχόσαι
 ἀνικάνους, ἢ ὀθόνου, καὶ τὰ ἐξ-
 εα, οἷς μοι τὰ σιγόνος ἀ-
 πιστοῖσθε.

Ως ἄρα μιν ἀπὸντα τείδος
 θανάτῳ κἀνυψε.

Atque ita profato, mors ultima lumina clausit.

rum immodica lamentatio?
 Quid autem saxū quod se-
 pulchro imponitur, i coroz
 nis ornatum? Aut quid vas
 let quod Kermerum infundi-
 tis? Num putatis illud ad nos
 d. stillaturum, & ad Orcum
 usque permeaturum? Nam de
 parentalibus ipsi quoque, ni
 fallor, videtis, quod ex ap-
 paratu potissimum ad nos
 redire debuerat, id fumo
 correptum, sursum in cae-
 lum abire, neque quicquam
 iuuare nos, qui inferne agi-
 mus. Porro quod superest,
 puluis est inutilis, nisi cre-
 ditis nos cinere vesci. Non
 est usque ad id sterile neque
 infrugiferum Plutonis re-
 gnum: neque nos destituit.
 L. Asphodelus, ut à vobis cis
 bos huc deportemus. Ita-
 que iuro per Tisphonem,
 iam pridem mihi libebat ve-
 hementer exclamare super
 his quæ & faciebatis, &
 dicebatis: sed vetabat Ianicū
 ac lanæ, quibus mihi fau-
 ces obligastis.

πῶς Διὸς δὲ ἄρ' ἔλεγε τῶτα
 ὁ νεκρὸς ἐπιστραφάς, ἀνακατή-
 νας αὐτὸν ἐπ' ἀγκῶν, οὐκ ἄρ'
 οἰόμεθα δικάσιότατα ἄρ' αὐτὸν
 εἰπῆμεν; ἀπ' ὅμως οἱ μάλιστα
 οἱ καὶ δοῶσι, καὶ μετασάου-
 ῶν οἱ τινα θρώων ἑωσιδῶν,
 πομπὰς σωεπιχότα παλαι-
 ἀς συμφορὰς, ἑδῶ σωμα-
 γωνιστῶν καὶ χορηγῶν τῆς ἀνοί-
 ας καταχρόντα, ὅσοι ἄρ' ἐ-
 κείνῳ ἐξέρχῃ, πῶς τὸ μέ-
 γαλον εἰπακόσονται. καὶ μί-
 χη μὲν θλώων ὁ αὐτὸς ἔ-
 πασιον νόμον ἢ ἀδελφείας.
 Τὸ δὲ ἀπὸ τῶν ἀνελθόντων κα-
 τὰ τὴν τὰς λαφύρας, ὅτι ἐν τῷ
 ἔκαστον, ὃ δὲ Πέρσης ἔθραψον, ὃ
 δὲ Ἰνδοῦ ἕνα πηγεῖδ, ὃ δὲ Σιν-
 θῆς κατὰ τὸν ἴσον ἔθραψον ὃ δὲ Ἀί-
 γυπτίους, ὅτι καὶ μὲν τῶν ἑλθόντων
 ἑδῶν ξυράνας ἢ νεκρῶν, σω-
 δαστρον ἢ συμποσίτων ἐποίει
 ἑδῶ. πομπὰς δὲ καὶ δρο-
 μῶν καὶ γυμνασίων, ἀνδρῶν Ἀ-
 γυπτίῶν ἔλθον τῶν ἀφείων,
 ἐπέχουσαν, ἢ ὁ ἀδελφὸς ἢ ὁ
 πατήρ ἢ γονεῖς ἢ ἐν κείνῳ.

χάματα

κία, leuet egestate pignus frater
 qui pater in tempore factus.

T Nam

M Sed dicitur per Iouem: Si
 conuersus ad eos mortuus
 ille, loquatur hac cubito in-
 nitens, ἀννοα videbitur re-
 Etismè diciturus? Attas
 men recordes isti vocifera-
 rantur, & accersito quopiam
 lamentorum artifice, qui
 multas antiquas calamita-
 tes in vnum congerat, certa-
 minis adiutore & amentia
 chorago abuiuntur, vbi cum-
 que caperit ille, ipsi ad me-
 los euulau respondententes.
 Verùm quantum ad lamen-
 tationes attinet, omnibus ea-
 dem est ineptiendi consuetu-
 do. At deinceps N sepul-
 turæ rationem in varios di-
 uidunt modos. O Nam Græ-
 cus exurit, P Persa defodit,
 Q Indus adipe suillo oba-
 lemit, R Scytha deuorat,
 S muria condit Aegyptius.
 Atque hic quidem (rem à
 me visam narro) desiccatum
 cadauer, conuiam & com-
 potorem adhibet. Fit autem
 frequenter, vt Aegyptium
 aliquem indigentem pecu-

ἕματα ἢ γῆ, καὶ πυραμίδων
 καὶ σῆλαι, καὶ ἐπιγράμματα,
 πῶς ὀλίγον διάρκειον, πῶς ὀ
 κριπῆ, καὶ πωδίου πῆσοις
 νόταξ ἑαῖ τοι καὶ ἀγῶνας ἐνιοι
 Διὸς ἔμ, καὶ λόγους ἐπιτα-
 ρῆς ἄπορ ἐπὶ τ' ἐμνημότων,
 ἕσπερ σπουδαγορῶντες ἢ μὲρ-
 τυρῶντες πρὸ τοῖς ἑαῖτων δι-
 κασῶς ὡς νεκρῶ. ἐπὶ πᾶσι
 τοῖς τὸ πρὶ δὲ φανον, καὶ πᾶ-
 ρειμοὶ πῆσῶ κούρις, καὶ τὸς
 γοῖτας πρᾶ μὲν θύσαι τ' ἐτε-
 κωληκότας, καὶ πᾶθεσι γυῖα
 ἄ, ὡς ἐκ ἀγῶνας, καὶ Δι', ὅδ'
 αὐτὸς ἀναγκαζόμενος, ἀπὸ
 ἑλὴ ἑπὶ λιμὸν πρῶτον ἔξῃς ἕμε-
 ρῶν ἀπὸν Διὸς ἄτας. καὶ μὲρ
 μὲν τινος, ὡς ἄτας, ὁ Διὸς ἄτας
 ἑαῖτον ἀναπαύσῃ τὸς τ' μα-
 καῖτος ἀξίμονας. ἂν καὶ τὸ πα-
 ράπορ ἐκ ἑλὴν διεγνωνας. αὐ-
 τ' ἐτ' ἐτὸς ἕνα καὶ μὴ ἀπό-
 σιδῶν ἔν, ἵνα καὶ διεγνέουσι πῶς
 τ' πρὸς τὸ μὲν ἄτας. τότε δὲ,
 τότε πρὸς ἀπολῶν ἑαῖτων
 ἑλὴν ἑπὶ τ' Ομήρου σῆχοι.

Καὶ γὰρ τ' ἕκομος Νιδῶν
 ἑμὴ ἑπὶ οἶτο, καὶ

Γασῆα

bi Niobe auricapilla. Tum illud,

T Nam libationes, pyrami-
 des, columna, Vituli, ad bre-
 ue tempus duratura, ánon
 superuacanea & ludicris si-
 millima. X Sunt verò qui lu-
 dos quoq; consituant ad se=
 pulchrum, Y ac funebres o-
 rationes habeant, perinde
 quasi patrocinentur ac te-
 stimonium perhibeant de-
 functo apud inferos iudices.
 Post hæc omnia superest
 z exequalis cæna. Iamq; ad-
 sunt a necessarii, ut defuncti
 parentes consoletur, sua-
 dentque uti cibum capiant:
 quanquam illi per Iouē non
 illibentes ad id compellun-
 tur, quippe perpetuum iam
 tridui enecti fame. Et quo-
 usque queso flebimus! S Si
 ne quiescant Plutonis ma-
 nes. Quòd si tibi deliberatum
 est omnino flere, vel ob hoc
 ipsum cibus est capiendus,
 quò tanto luctui par esse pos-
 sis. Tum denique, tum ex
 omnibus contexuntur duo
 versus Homericì:

Nam cæpit meminisse ci-

Γαστρι Ν ἔ παρ ὅτι νίνω
 πρὸ Ἰσθα Αχαιοῖς.

οἱ δὲ ἀλλοῖσι δὲ ἀσχετῶν
 οἱ ἴ τὰ πρῶτα, καὶ ἀδιδότων, ἃ
 φανέται, μετὰ τὸν χρόνον
 τῶν ἐπιτάσεων, τοῖς ἀνθρώποι-
 σις πάλαι ἐμφορῆς ἰαυ-
 τα, καὶ πρὸ τῶν χρόνων.
 οἱ ἔποισ ἀπὸ ἐπισημῶν ἐν
 τοῖς πρῶτοις χρόνοις, ἅ
 τὸ τοῖς νόμοις τὸ μίσητον
 τῶν λαῶν τὸν θάνατον οἷς
 ἔσθαι.

Vita defunctos flere haud
 sunt alius Achiuos.

At capiam quidem illi, sed
 initio pudibundi, verentesq;
 ne post charissimorum obitum
 videantur adhuc affe-
 ctibus humanis commoueri.
 Hac atque his longè magis
 ridicula reperiet, quisquis
 obseruauerit ea quæ sunt in
 luctu, propterea quòd vulgò
 existiment mortem summum
 esse malum.

GILBERTI COGNATI
 ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

VT supra sacrificiorum ritus, ita hic lugentium stulti-
 tiam, & inuidiam curiositate irritet, vt qui causa fri-
 uola & adhuc parum comprobata, sed solùm poëtarum
 fabulis tradita, adducti, manes post hanc vitam vel ma-
 lè ac vanè torqueri, vel in Elysio bene atque beatè age-
 re credant; eoq; mortuorum vicem, cum eulatu, & mul-
 tis rebus dolorem testantibus prosequantur. Vtitur au-
 tem prolopopœia quadam patris amissum filium lu-
 gentis, & filij respondētis ad illius querelas: & vani-
 tatem eorum quæ ab illo fiunt, tum etiam opinio-
 nis quam de inferis habeat, cogredientis, ostendētisque
 inutilia planè esse, quæ pro defunctorum solatio atque
 leuamine instituantur: cum nihil eorum, ad illorum sen-
 sus pertingat. Quam consutationem Lucianus postea
 ex sua quoq; persona amplificat, enumerando ea quæ
 ex lu-

ex luctu stulti ac malè curiosi homines, passim circa funera ac lamentationes, circa sepulturas, inferias, ludos funebres, & cœnas exequiales facere consueverunt. Videtur autem voluisse hoc scripto illud ostendere, videlicet mortem haudquaquam metuendam, aut pro malo putandam esse. Funerum quoque superstitionem, & lugentium stultitiam, vti rem superuacaneam & inutilem ridet in Nigrino, & Charonte, Contemplantium. Iidem Plutarch. in Orat. consolatoria ad Apollonium. & Cic. 3. quæst. Tusc. In narratione autem, secundum poetarum fabulas, describit inferorum locum & pœnas, tanquam causam existentem omnium eorum quæ in luctu fiunt. Lyncurgus apud Lacedæmonios sustulit huiuscemodi luctus, & funebres nœnias, quas reliquorum hominum vulgus incredibili sumptu & apparatu, etiam per conductos ploratores celebrare consuevit, magna specie dementiae, quasi manium sit vllus sensus: aut si quid sentiunt, iisdem rebus delectentur, quas in vita non iudicio, sed animi vitio dilexerunt. Quin & sepulchrorum vniuersam superstitionem submouit, permittens vt non solum intra ciuitatem humarentur cadauera, verum etiam vt monumenta templis vicina haberentur. Sustulit & funebres expiationes, nec concessit vt quicquam vnà cum cadauere sepeliretur. Nam alienationes, si quid fuisset viuo charissimum, id mortuo addebant in sepulchro, damnosa simul ac ridicula superstitione, quasi mortui sentiant aliquid: sed in puniceo amictu, & oleæ folijs ex æquo positos omnes sepeliri iussit. Vetuit etiam titulos & inscriptiones addi monumentis, præterquam eorum qui in bello cecidissent.

Quæ autem in hoc libro de inferis, & campis Elysijs Lucianus scribit, ex Homero. plena descriptione transfuit: apud quem Odyss. xj. Viyssi Tyre siæ vatis ductu ad inferos proficiscitur. Quæ imitatus etiam Virg. in 6. Aeneid. scribit Aeneam quoque Sibyllæ ductu iter fecisse illuc: vterque Charontem portitorem umbras traicientem viderunt, à quo & ipsi in vltiorem ripam transport-

transportantur. Postea ad diversa distinctaque damnatorum loca circumducuntur, in quibus pro scelerum & ratione & magnitudine, suppliciorum varia genera admirantur.

a OPERA PRECIUM.] *Proposio. b Quos sapientes isti vocant idiotas.*] *Idiōτης, ὁ δὲ πῶς ἴδιος, ὁ ἀπειθής, ἢ ἀγένητος.* id est, is qui nullo publico munere fungitur, rudis, ignarus literarum. Lucil. *Quid ni, & tu idem illiteratum me, atque idiotam diceres.* Cicero 7. *Verrina: Quae non modo estum, hominem ingeniosum atque intelligentem, veritatem etiam quicquid nostrum, quos iste idiotas appellat, delectare possent.* c *Homero.*] *De Homero fabularum parte, vide Menippi & Aeci dialogum, inter Mortuorum dialogos, & Philopendii, de eius auctoritate in Piscatore, & cur illi à nonnullis fides habeatur: in libro, Quomodo historia scribenda sit.* d *Tartarum vocant.*] *Tartarus Hesiodo is locus est, in quo Saturnus, & eius comites continentur. Sape tamen pro loco inferorum capitur. Sed eum esse aërem sub utroque cardine crasium, perpendit frigidum, Crates scribit. De inferis & campis Elysijs scripsit accuratè Virgilius ex Gorgia Mago, apud Academicum Xenocratem, in 6. Aeneid. Lucian. libr. 2. veterarum hist. ubi nos plura. Portas & columnas inferorum ex adamante fabricatus est. Sed an inferi sint, & de inferorum penis, Caelius libro 6. cap. 9. & sequentibus, lectionum Antiquarum. Dicitur autem Tartarus à ταραττω, id est, conturbo: quod illic omnia plena sint perturbationis. vel δῶν ἔσπερα ζῆν, id est, frigoris tremore. Sole enim caret, inquit Servius in Virg. 6. Aen. e Tunc regnate in hoc specu.] *Pluto Deus inferi & diuitiarum, cuius nomen opulentiam sonet, à πλοῦτος dicitur, diues euado: Iouis & Neptuni frater fuit, cui in diuisione mundi contigit Occidentis portus, secus inferum mare: ob id fabule locus datus est, ut creditus sit inferorum Deus.* f *Porro Plutonem.*] *Pluto tertius Saturni filius, ex Ope, id est, Rhea fuit, cui inferorum regna obuenerunt. Nulli profus permittens.*] *Apud Virgilium 6. Aen. Sbylla respondet, ad inferos facilem descensum dari: at non quibuslibet inde, nisi paucis, quos Iupiter dijs genitos pro-**

pter virtutem adamavit, reditum contingere. Seneca in ludo de morte (laudij) Cæsaris : Nec mora Cyllenius illum collo obrorto trahit ad inferos è caelo, unde negant redire quenquam. Versus est Catulli, de possere mortuo Lesbia. Idem Seneca ibid. alludens ad Virg. — facilis descensus Avernus : omnia proclivis sunt, facile descenditur. h. Siquidem Cocytii.] κωκυτός à λυκτῷ & εὐλάτω nominatur. Lacus autem est inferorum, qui (ni fallor) ex sententia Homeri Odys. n. ex Styge manat. De quo Seneca in Hercule furente sic ait :

— Palus inertis foeda Cocyti iacet.

Virgilius :

Cocytusq; sinu labens circum fluit atro.

Charonti tribuitur animarum transueltio, & purgatio, per tria inferni flumina, Cocytum, Stygem & Acherontem. i Phlegethon.] Phlegethon & Leshe fluvij sunt infernales apud poetas, Phlegethon, quod igne ardeat & flammis aestuantibus sit rapidus, appellatus est, à φλῆγω, ardeo, vro. Virg. in Culice :

Nec timuit Phlegethonta furentem ardentibus undis,
h. Acherontica palus.] Inferorum fluv. à nomine Acheron, carminibus poetarum celebris Acheron, quasi sine gaudio interpretatur. Virg in 6 :

Dicitur & tenebrosa palus Acheronte refuso.

Idem lib. 2. Georg. Acherontem avarum vocat, quod sit insatiabilis vi ex 6. Aeneido satis dilucide patet. I Aeacus est.] Poeta fabulantur, hunc apud inferos vnà cum Minoe & Rhadamanto indicem delictum esse, & fontium crimina discutere, & unicuique pro merito poenam constituere. Cui fabule occasionem dedit infamis eorum iustitia, qua mortalibus omnibus creduntur praestitisse. De his Virg. 6. Aen. Ovid. in lib. I. Iouis filij suere, Aeacus ex Argina, Asopi filia, Minos & Rhadamantus ex Europa, vterque Cretensis: hic Lyciae rex, illa Cretae. m. Canis triceps.] Cerberus à poetis fingitur esse canis triceps, inferorum custos. n. Asphodelo.] Asphodeli mentionem & Homerus fecit, tradiditque manes eo relictis: decantanturque illud Hesiodi libro I. Operis, cui titulus ἔργα καὶ ἡμέραι :

Ὀὐδ' ὄσσοι ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδῆλω μέγ' ὄραια. id est,
& quam

— & quàm

Magna sit vitilitas maluæ. asphodeliq; virentis.
*Vide ea quæ annotauimus in Necromantiam de Asphodelo
 & Lethe.] Lethe amris Ptolemæo & alijs sic memio. Poë-
 te scribitur esse inferorum flumen : cuius aquam qui gustat,
 omnium rerum obliuiscatur. idcirco dicitur & λήθη, hoc est, ab
 obliuione nomen creditur accepisse. p. Qui illinc redie-
 rant.] Ex inferis perpauci ad superos reuersi. Alceſtis fuit
 Perilai filia, Admeti Pheræorum regis coniunx, pro quo peri-
 re non recusat. Vide Euripidem in Alceſte, q. Proteſta-
 laus.] Filius fuit Iphicli, & vnus ex Græciæ principibus ad
 bellum Troianum profectis, in quo primus Græcorum omnium
 ab Hectore est interfectus : de quo Lucianus noſter in Mortuo-
 rum Dialogis, vbi ex morte in vitam reuerſus est. Extat præte-
 reà Laodamie epiſtola ad Proteſtalam, inter Ouidianas. Ex in-
 feris porro duo Theſſali reuerſi ſunt. r. Theſeus.] Cum Pyri-
 thoo descendit ad inferos, ad rapiendam Proſerpinam : ſed oc-
 ciſo Pyrithoo, ipſe detentus fuit, donec ab Hercule liberaretur.
 s. Homericus Vlyſſes.] Ad inferos vnus descendit, ibi-
 que ex Anticlea matre, Elpenore & Titeſta vate multis de re-
 bus certior factus, reuerſus est ex inferis. Homerus Odysſ. λ.
 & Incampum Elyſium.] Quæ autem, & vbi inſula ſint
 beatorum, cum alijs, tum maxime Plutarchus docet in Sertorio,
 quas vbi copioſe deſcripſit, eam etiam barbarorum opinione
 mentes imbuiffe ait, ibi eſſe campos Elyſios, & fortunatorum
 ſedes, de quib. Hom. cecinit, & Auguſt. l. 4, de Trin. ex Horrenſ.
 hæc Ciceronis verba citat: De omnibus, inquit, virtutibus qua-
 tuor magnus author eloquentiæ Tullius in Horrenſo dialogo
 diſputans: Si nobis, inquit, cum ex hac vita migrauerimus, in
 beatorum inſulis, immortale ænum, vt fabulæ ferunt, degere li-
 ceret, quid opus eſſet eloquentiæ? u. Vectori daturus.] Por-
 tuorem Virgilius vocat, quem Charonta faciunt. Antici in ora
 mortuorum bimos obolos ingerebant, vt nauium ſoluerent apud
 inferos: quemadmodum in Ranis Ariſtophanis eius ſic mentio.
 x. Poſt hos lotos.] Lauabant autem Ethnici olim ſepul-
 cræ danda corpora. Euripides in Hecuba: αἰς παῖδα λεγού-
 τῆς πῶνις αἰθῆς λέγω, Eunim:*

Tarqui.

Tarquiniij corpus bona femina lauit & vnxit.

Mortui, inquit Grammatici, calida aqua abluuntur, & per
 interualla conclamantur, quod scilicet plerumque vitæ spiritus
 exclusus putari & homines fallere, nec non Christiani. Tertu-
 lianus, rigere & pallere post lætærum mortuus possum. Vide
 ea quæ annotauimus in Charonte, y Vincto corpore.] Mo-
 ris erat apud præcos, maxime Aegyptios, defunctorum cadaue-
 ra, ne putrescerent, unguentis perungere. Quibus & his tem-
 poribus apud principes, sicut alia pleraque gentilium, magno
 stultitiæ argumento durat. & Accedunt ad hæc.] Hypo-
 typosi eorum quæ a parentibus fiunt. A Ait enim pater.]
 Querela parentum, B Reliquumque mundum.] Inse-
 na mortuorum. C Hæc omnia.] Amplificatio de causa.
 D Homo infelix, quid clamas?] Responso filij, qua stulti-
 tiam lugentium, vii rem superuacaneam & inuisilem coarguit.
 E Denique ad istum modum.] A consequentibus. F Non
 cogitas.] A contemptu eorum, quæ in terris pro bonis ha-
 bentur. G Vide ne illud.] A falsa opinione. H Eiula-
 tus vester.] Ab inuisibili. I Coronis ornatum.] Olim
 monumenta defunctorum apio coronabantur. Hinc tris oculis
 dicitur proverbio dictum ab antiquis, quoties morbum capita-
 lem inuuebant aut vitæ periculum imminere. K Merum
 infunditis.] Vinum in rogam fuisse veteres, sunt testes, Ho-
 murus Liad. 4. & 6. Virg. 6. Aen. Calaber. libr. 3. Catull. Au-
 sonius: Spargere mero cineres—. Plin. libr. 14. cap. 12.
 L Asphodelus.] Ex hoc ac multis alijs Luciani locis colli-
 gere licet, asphodelum herbam esse plebeiam ac vilem, atque hæc
 & effutare manes, apud quos nullus luxus, nulla sit ambitio.
 Quinetiam apud Theocritum Idyllio septimo, asphodelus inter
 rusticanas herbas commemoratur: Κρόσσον ἄσφοδελόν τε, πο-
 λυκίον τε σελίον. Vide Dioscoridem libr. 2. cap. 64. Gale-
 num lib. 6. simpl. medicam. Hastula regia vocatur. eius radix o-
 lim elui fuit, teste Hesiodo: quæ & magnificè laudibus effertur à
 Nicandro in Theriacis. M Sed dicitur.] Hactenus per pro-
 popæiam. iam ex sua persona stultitiam lugentium ridet, ex
 consequentibus & effectu. N Sepulturæ rationem in va-
 rios diuidunt modos.] Sepulchrorum varias species, va-

rios quoque sepeliendi mores, tibi licebit perspicere in libello Li-
lij Cyraldi, quem de vario genium sepeliendi ritu, multiplici-
que instituto inscripsit. O Nam Græcus exiit,] Græco-
rum sepeliendi morè. & illos cadauera combussisse, manifestius
ex poetis colligimus, atq; in primis Homero, qui in Patroclis fu-
nere rem clarissimè executus est: in cæteris ea fere quæ nostris.
Cæterùm qui pro patria occubissent; longè honestiore exequi-
arà honore afficièntur: quàm rem luculentissimè describit Thu-
cydides. P Perla defodit,] Perlas cara circumlitos mortuos
condire solitos, scribit M. Cicero, ut quammaximè corpora diu-
sterna permanerent. Hoc & Assyrijs attribuitur. Strabo etiã
Sola, inquit, sepeliunt corpora Persæ cara obtinentes: Magi ve-
rò in epulis amicis edendos dimittunt. D. Hieron. Persas, aut, non
prius cadauera humare, quàm aut ab alite, aut à cane traherentur.
Idem & Procopius. Idem & Agathius in secundo histo-
riarum, cum de sepultura ageret Mermeroës Persarum regis,
viri strenuissimi: Tunc, inquit, in destinatum locum, solum nu-
dum quæ cadauer regis mortui reliquerunt, canibus simul & a-
nibus eiusmodi quæ cæteris carnisoris obscænisquæ animantibus
vorandum: quandoquidem (inquit) hunc Persæ seruant sepeliendi
ritum, ut nudata à canibus & feris ossa, per campos dispersa
maneant: neq; enim aut vna condere, aut terra obruere defun-
ctorum corpora fas est Persis. Q Indus adipe sulto,] In-
dus ebant cadauera pollinctoris & libuinarq; quæ in pyra mox
cremarent. Declarat id post Homerum Iliad. sexto, Virgilius:
— corpusq; lauant frigentis, & vngunt.

In vulgari Luciani codicibus male, ut puto, v̄αλμ̄ pro μὲν αλ̄
legitur, hoc est, medulla. Alij Indis, qui Macrobij cognomi-
nati sunt, hoc ipum attribuunt. Diuersa ab his Sexius Pir-
rhonius: Indorum enim, ait, aliqui vulturibus cadauera lanci-
nanda exponunt. Indorum cerè multiplex variâque sepeliendi
consuetudo fuit. R Scythia deuorat,] Quoniam
amplissima lausimaque est Scythiarum regio, Scythia varia
quoque sepeliendi consuetudo fuit. Nam Tertullianus quoque
scribit, ait os esse Scythas qui inter epulas defunctorum cor-
pora deuorant. Sunt ex his aliqui, quibus fere perpetuè sine
niues, qui parentum cadauera inter niues ipsas & glaciem trun-
cis af-

tis affixa arborum suspendunt: arbitrati, flagitiam & scelus esse ea terra mandare. Alij defunctorum corpora condunt, eaque plaustris imposita proximi ad amicos circumferunt, qui cadaver suscipientes, epulum hujus qui illud sequuntur exhibens: & in hunc modum quadraginta diebus privatorum hominum comitatus circumagitur: posthac humatur, si prius tamen cadaver expurgaverint. S. Mutia condit Aegyptus.] Sex. Empiricus tradit, Aegyptios mortuorum intestina educere, ac in corpora salire: Chryssippus & Cicero, condire & domi servare: Plutarchus in Symposio, cadavera aperire, apricoque aliquo loco Soli exponere, intestina in flumen iacere, reliquum purgatum corpus asservare: Strabo verò, ab alijs quidem cadavera in flumen praecipitari, ab alijs verò nitro circumdata domi servari, ab alijs in vastis fistulibus, alioquin quibusdam circum templa defodi & condi. Herodotus, & Herodotum secuti, scribunt in hunc prope modum: Vbi via functus homo est, ferro incurvo inflexusque, ad hoc parato, cerebrum per nares mortuo educi, locum medicamentis expleri, intestinisque purgari, & lapide, ut diximus, Aethiopico illa discindi, odoramentis compleri, mox consuto illi vulnere, nitro saliri, septuaginta dies, quod ultra non liceret, lugeri (quare Moses cum de Iacobo ait, qui in Aegypto decessit, illum, ait, Iosephi filij iussu tibi tum praepotens, more Aegypto quadraginta diebus conditum, defectumque septuaginta fuisse) inde cadaver linteamine involutum, gummique illitum, in ligneam hominis effigiem ad hoc paratam componi. Alterum dehinc subditum Iacem Herodotus mediocrium sepulturae genus, tum & tertium: sed quae nihil ferè differant, nisi sumptu. Fuit & illa apud Aegyptios consuetudo, ut creditoribus in pignus darentur parentum corpora: quae qui non redemisset, perpetua infamiae nota inurebatur. T. Nam libationes.] Sepulchri formam alijs non maiorem apud antiquos, quam ut corpus caperet, favebant: quod à plerisque hoc quoque tempore servari videmus. Fuerunt & qui columnas ingentes, aut pyramides, procerisve colosso erigerent. Aegyptiorum in primis in construendis monumentis ingens fuit ambitio. Sunt & hodie plerique, qui nullis sumptibus, nullis quantumvis immodicis expensis

parcunt, ut illustria monumenta construant: non illa quidem perpetuo duratura, ut quæ omni tum fortuna tum temporis iniuria sint exposita: qui tamen haud immerito nonnullam alicuius saltem temporis gloriam consequuntur: ex his enim eorum quædam animi magnitudo conspicitur. Sed qui didicerunt, nulla esse monumenta perenniora his quæ animo & ingenio parantur, omni ope & studio nituntur, ut sibi tale comparent monumentum, quod daret æternum. V Tituli.] *ἱερὸν ἀμύθητον*, tituli, qui & epitaphia dicuntur, à Græcis versibus, à Latinis prosa oratione frequentius conscripiti sunt. Sed Plato sepulchrorum titulos non vult quatuor versiculorum numerum excedere: quos & quod Elego plerumq; carmine fieret, *ἔδειξ' αὖτὰ* à Græcis sepe vocatos reperies. X Sunt vero qui ludos,] Ludos funebres & Græci & Romani instituerunt, quos inceptari tuba, vel ex hoc Virgilij carmine cognoscimus:

Et tuba commissos medio canit aggere ludos.

Qui vero ludis præerant, Designatores vocabantur: quo nomine & qui funera curant, nonnunquam dicti sunt. Funebrium autem ludorum principium à Græcis incipisse, manifestè ostendit Homerus: à quo suos funebres ludos Virg. & Statius desumpsere. Ea vero funera, quibus ludi adhibebantur, simpliciora dicta sunt: ut ex Ticinio antiquissimo poeta colligitur. Indictiua autem ea dicebantur, quibus non modò ludi adhibebantur, sed & designatores: atq; ideo amplissima putabantur. Dicta vero eo nomine, quòd per præcones indicebantur, ut Festus subinnuit: tamen si mortuorum causa celebrabantur, nonendiales appellati sunt: nec fas erat, eodem die & parentare, & eos exhibere, qui ut esset conveniendi spaciū indicebantur.

Y Ac funebres orationes,] *ἱέρως ἐπιτάφιος*. Mos erat apud Athenienses, ut qui in prælio cecidissent, publicitus oratione laudarentur, quam illi vocant epitaphium. in hac magno artificio amplificabantur & civitas Atheniensis, & populus, postremò peculiariter hi qui fortiter in bello mortè oppetissent.

Z Exequialis cœna,] Afferebantur & interdum epulæ dapesq; ad sepulturam, ubi quoq; antiqui epulabantur. Unde sunt apud autores ferales cœnæ, silicernia, & funerum fercula: quem

quem morem vix dum Christiana lex compefcuit. Extant certe diui Ambrosij, & aliorum post eum contra hanc consuetudinem orationes & decreta: in cuius quidem vicem (adedo difficultè potuit aboleri) in quibusdam adhuc regionibus, in parentationibus perseverat, ut domi amici & cognati conuocentur: piracti isque ad sepulchrum iustis & funeralibus, domi comiuiis, & quidem laustissima agitant, in quibus & demortui laudes & vitensium solatia à sacerdote, vel pro eo ab alio, post epulæ funebri oratione referuntur. α Necessarij.] & ceteri regres d'cuntur cognati, vel affines, vel amici, & hi quibus vni familiariter solemus: quod necessaria inter eos officia conferantur. Cic. Planco, lib. 13. Epistol. Nec dubito quin scias in ijs necessarijs qui tibi à patre relicti sunt, me tibi esse vel cernitissimum, vide l. quannis. 2. C. de adulterijs. β Sine quiescant Plutonis manes.] Sunt qui putant, hoc nomine fuisse appellatas animas separatas à corpore: vnde videmus vetera sepulchrorum monumenta Dijs manibus esse inscripta. Et qui sepulchra demoliebantur, Deos manes violare putabantur. In corpore, Genij dicuntur: à corpore separata, Lemures: quum incursumibus domos infestant, Laræ appellantur: contra, si bone fuerint, Lares familiares. γ Nato cœpit meminisse cibi Niobe.] Homerus Nioben, infelicem illam matrem, post mortem filiorum necem de cibo cogitasse inducis. Sunt alij qui eam nimio lachrymarum fletu in saxum diriguisse ceciderunt, perpetuis quasi lachrymarum guttis manans.